

Posudek vedoucího diplomové práce na práci Jana Beránka „Vznik, vývoj a průběh Mezinárodního vojenského tribunálu v Norimberku a Následných norimberských procesů a jejich srovnání s teoretickými východiský a průběhem vojenských procesů s personálem koncentračních táborů v americké okupační zóně“

Dlouhý název diplomové práce do značné míry skutečně vymezuje i její obsah. Autorovi tak jde především o nalezení odpovědi na otázku, co měly všechny výše uvedené „kategorie procesů“ společného v rámci snahy o potrestání obrovského rozsahu nacistických zločinů. Dlužno přitom dodat, že autorovi se zdařilo v rámci této snahy napsat práci velmi kvalitní, která se úspěšně vyrovnává s nemalým rozsahem problematiky, jejíž zpracování si předsevzal.

V první části své práce se tak věnuje nejprve už mnohokrát zpracovanému procesu před Mezinárodním vojenským tribunálem v Norimberku, který mu ovšem slouží jen jako odrazový můstek pro podrobný popis „Následných norimberských procesů“, jakož i „procesů v Dachau“. Právě zde tak leží vlastní jádro práce, které mu umožňuje přistoupit k zodpovězení výše položené otázky.

Autor tak nejprve konstatuje, že přes uvedenou rozdílnost procesních postupů lze konstatovat, že „americký program trestání nacistických zločinců byl postaven na myšlenkách přirozeného práva, jehož vliv se projevoval ve všech řízeních“ (s. 98). Dále pak i hovoří o tom, že zde byla jako další důležitý společný prvek snaha charakterizovat „jednání obžalovaných jako zločinné spiknutí nebo jako účast na společném plánu spočívajícím v páchání zločinů dle mezinárodního práva“ (s. 99), byť zde byla i tendence jednotlivých soudních tribunálů neuznávat toto obvinění jako samostatnou skutkovou podstatu.

Na práci jinak také oceňuji její snahu zasadit celou problematiku do širšího rámce (zmiňována je v této souvislosti i známá kniha Zygmunta Baumana „Modernita a holocaust“), jakož i použití rozsáhlé pramenné základny včetně prepisů stenografických záznamů jednotlivých procesů. Odpovídající je i rozsáhlá sekundární literatura, kde lze ovšem postrádat práce sepsané v německém jazyce. Jak již jsem naznačil výše, jedná se po mém soudu o velmi kvalitní diplomovou práci, kterou doporučuji k úspěšné obhajobě.

Praha, 24. 4. 2017

doc. JUDr. Radim Seltenreich